

POT

Glasilo župnij Polhov Gradec in Črni Urh

n
o
v
e
m
b
l
i
s
t
o
p
a
d

2
0
2
2

l
e
t
n
i
k
XXX

Vrata k Bogu

Namen teh razmišljanj je povečati ljubezen do tega velikega svetnika, da bi nas spodbudila, da bi prosili za njegovo priprošnjo in da bi posnemali njegove kreposti in njegovo navdušenje. Posebno poslanstvo svetnikov namreč ni samo v tem, da podelijo čudeže in milosti, ampak da prosijo za nas pred Bogom, kakor sta delala Abraham in Mojzes, kakor dela Jezus, "edini srednik", ki je pri Bogu Očetu naš "zagovornik, ki "vedno živi, da posreduje za nas. Svetniki pomagajo vernikom težiti k svetosti in svojemu stanu primerni popolnosti. Njihovo življenje je konkreten dokaz, da je evangelij možno živeti. Jezus je rekel: »Učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen,« oni pa so zgled življenja, ki ga je treba posnemati. Sv. Pavel je izrecno spodbujal: »Postanite moji posnemalci!« Sv. Jožef to govori s svojim zgovornim molkom.

Ob zgledu toliko svetnikov in svetnic se je sv. Avguštin vprašal: »Kar so zmogli ti in ti, tega ti ne boš zmogel!« In tako je dosegel končno spreobrnjenje, vzklikajoč: "Pozno sem te vzljubil, o Lepota, večno davna in večno nova!"

Ne ostane drugega, kot da sv. Jožefa prosimo za milost vseh milosti, za naše spreobrnjenje.

Utrinek Božje besede

Tedaj je Jezus spregovoril in rekel: »Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč. Vse mi je izročil moj Oče in nihče ne pozna Sina, razen Očeta, in nihče ne pozna Očeta, razen Sina in tistega, komur hoče Sin razodeti. Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase svoj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in našli boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.« (Mt11,25–30)

Mesec hvaležnosti

Papež Frančišek je v svojih nagovorih večkrat poudaril pomembnost treh ključnih besed za življenje v družini in v vsaki drugi skupnosti. Te tri besede so: prosim, hvala in oprost. Mesec november je še posebej prežet s hvaležnostjo. S hvaležnostjo do narave, ki nam daje sadove. S hvaležnostjo do naših pokojnih, ki so oblikovali naše življenje. V mesec november liturgično vstopamo z zahvalno nedeljo. Zahvalna nedelja nas vabi, da vsem svojim dobrotnikom izrazimo svojo hvaležnost. Hvaležnost je najprej znamenje, da se zavedamo svojih omejitev. Sami ne znamo in ne zmoremo vsega. Sami tudi nimamo vsega. Prav naše omejitve nas odpirajo za bližnje, ko smo pripravljeni sprejeti njihovo pomoč in dobroto.

Po drugi strani pa pomoč in dobrota dokazujeta, da ljudje presegamo sami sebe in z dobrimi deli gradimo skupnost, ki z dobroto postane močnejša in večja, kot bi bila, če bi ostajali zgolj posamezniki, zaprti sami vase.

Obdarovanosti se močno zavedam tudi sam. Bogu večkrat izrečem zahvalo za vse vas, ki s talenti in velikodušnostjo gradite občestvo Cerkve v naši župniji. Vaša dobrota seže daleč čez meje naše župnije in zmore spreminjati svet in življenja ljudi celo na tako oddaljenem otoku, kot je Madagaskar. Od tam prihaja tole pismo hvaležnosti:

Dragi prijatelji. Že dolga leta me spremljate in na različne načine pomagate pri mojem delu v misijonih. Številne konkretne akcije ste odlično zastavili in tudi uresničili. To mi daje korajžo in vztrajnost. Sem prepričan, da je vse to naše skupno delo za siromašne in spregledane sad vere. Nekoč sem medicinski odpravi v zelo težki

situaciji rekel: „Če se zaprejo vrata, Bog odpre okno.“ Bog nam tako ponuja veliko možnosti. Včasih so rekli: „Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda!“ Vihar in smrtonosni valovi storijo, da človek moli. Mnogi zmotno mislijo, da čudežev in Boga ni. Vendar je le malo potrebno, da se pogled ustavi na odpiranju Gospodovega okna. Jezus je pogosto govoril o bližnjici prenosa zaklada v nebesa. Kar damo siromaku, je prejela Božja roka. To še „slepim“ odpre oči. Zelo enostaven korak do vere, ki ni teorija; ne zahteva listanja po raznih priročnikih. Dar za uboge, za skodelico riža in že se odpre „to okno“, ki je rešitev za našo in siromakovo dušo. In razsvetlil te bo Kristus! Nova logika, po kateri raste osebna vera iz akcije.

Kako malo je potrebno, da si srečen. Z Bogom se vsi računani izidejo. Svetopisemski Job je to razumel. Seveda so mu na poti številni metali polena pod noge, da bi ga vrgli iz tira. Bog pa mu je vedno stal ob strani z „odpiranjem okna“, da ga prepriča. To je vera, ki človeka celo „opere“ greha. Kakšna prednost za kristjana. In kaj izgubljajo ljudje, ki zaupajo v papir na banki ali celo le v gole, zapisane številke, ki jih dnevna inflacija požira.

„Dajte jim vi jesti!“ Hvala, dragi prijatelji, za raznovrstno pomoč. Smo na pravi poti! (Misijonar Janez Krmelj)

Pripravil: Bogdan Oražem, župnik

Nadžkofova zahvala ob zahvalni nedelji 2022

Zelo se bom zahvaljeval Gospodu s svojimi usti, sredi množice ga bom hvalil. (Ps 109,30)

Dragi bratje in sestre.

Zahvalna nedelja nas spodbuja in vabi k hvaležnosti. Hvaležnost življenje naredi polno, bogato in smiselno. Uči nas, da je življenje dar, da smo dar mi sami, da so drugi podarjeni nam in mi podarjeni drugim. Hvaležnost nas uči, da stvari v našem življenju niso samoumevne; da bi jih lahko tudi ne bilo. Pa tudi, da ljudje v našem življenju niso samoumevni; da bi jih lahko tudi ne bilo.

Ob zahvalni nedelji bi se tudi sam rad zahvalil najprej vam, bratje duhovniki. Hvaležen sem vam, da se nenehno iskati primernih poti in načinov za oznanjevanje evangelija in za posvečevanje Božjega ljudstva. Hvala vam za vse molitve, s katerimi svoje ljudi prinašate pred Boga, pa tudi za vašo medsebojno povezanost, za vašo skrb za duhovniško bratstvo. Vem, da je nepopolno, a vendar je dragoceno.

Zahvaljujem se vam, sestre redovnice in bratje redovniki, ki ste med nami priče posvečenega življenja. Hvala vam za različne pobude, s katerimi bogatite življenje naše krajevne Cerkve. Hvala vam za kateheze, za hiše duhovnih vaj, za misijone in spovedovanje. Hvala kontemplativnim samostanom, da ste med nami oaze stalne molitve in češčenja najsvetejšega zakramenta.

Zahvaljujem se vam, stalni diakoni. Vi ste prvi pomočniki svojih duhovnikov. Prevzemajte poslanstvo, za katero vas je

Bog poklical, da boste s svojo gorečnostjo prebudili nove diakonske poklice.

Zahvaljujem se našim katehistinjam in katehistom, ki potrpežljivo in predano na mlajše rodove prenašate ljubezen do Boga in ljubezen do Cerkve. Hvala vam, da sodelujete s starši in jim pomagate v naših otrocih razvijati čut za resnično, dobro, lepo in plemenito.

Zahvaljujem se tudi vsem župnijskim sodelavcem. Vaše sposobnosti in izkušnje so neprecenljive. Duhovniki vas zelo potrebujejo, da jim pomagate in z njimi sodelujete pri skrbi za materialne in duhovne potrebe svojih župnij. Brez župnijskih sodelavcev, ključarjev, gospodarskega sveta, župnijskega pastoralnega sveta, pa tudi tistih, ki skrbite za čistočo naših cerkva, bi bilo župnijsko življenje zelo okrnjeno. Pomembnost sodelovanja vseh v skrbi za župnijo je tudi pokazala sinoda, ki nas je povabila k skupni hoji.

Iskreno se zahvaljujem tudi vsem tistim, ki si prizadevate, da bi bilo v naši državi več poštenja in pravičnosti, več pripravljenosti za resnico, več demokracije, več medsebojnega spoštovanja in skrbi za skupno dobro.

Čeprav ne morem naštetih vseh, se želim zahvaliti vsem očetom in mamam, ki ste v tem letu sprejeli novo življenje. Ob vsej zmedenosti časa, nekaterih skupin in njihovih ideologij ste sprejeli dar novega življenja. Zaradi vas, drage mame in očetje, lahko zaupamo v prihodnost.

Ob zahvali vsem in vsakomur prosim Marijo, naj vas skrbno varuje, nebeškega Očeta pa, naj blagoslavlja vas in vse vaše ljudi.

*Msgr. Stanislav Zore OFM,
nadškof*

Pojdi zdaj gor!

Ko evangelist Luka govori o Jezusovih besedah, zapiše: „*Kdor pa jih sliši in ne uresničuje, je podoben človeku, ki je zidal hišo na zemljo brez temelja. Vodovje se je ulilo proti njej in se je takoj zrušila in podrtija te hiše je velika.*“ (Lk 6,49) Jezusove besede so jasne in jih lahko sliši in razume vsakdo, saj so neposredne, preproste, naravne ... A danes ni več tako! Kaj je bilo prav tisočletja, nenadoma ni več.

Kar je naravno, nenadoma ni več.

Kar je pošteno, je preživeto, zastarelo.

Kar je drugačno mnenje, je sovražno – in osovraženo.

Kar se mene ne tiče, me ne zanima.

Tako tudi Jezusove besede, ne le neuresničene, zavržene, zanikane, pogosto tudi povsem preslišane, nimajo prave moči. Zdi se, strah nas je, da bo „*podrtija velika*“.

Sveti papež Janez Pavel II je veliko govoril o „kulturi smrti“. Občutek imamo, da je te kulture (pravzaprav ji mirno rečemo ne-kultura) vse več. Ni čudno, da zadnje čase večkrat zasledim kakšne navedke iz Dantejeve Božanske komedije, iz treh delov – Pekel, Vice in Nebesa. Ljudje pač še vedno razmišljajo o peklu in nebesih, pa naj si to priznajo ali ne. In na trenutke se zdi, kot da se odpirajo peklenška vrata okoli nas.

A vendarle je pot navzgor. Nekje so Nebesa, tudi v Dantejevem delu. Pred dnevi sem ob strmi poti na Montaž v Zahodnih Julijcih, na v skalo vzdani plošči prebral tole iz Božanske komedije: *Or va tu su, che se valente!*“ V prevodu ta stavek, ki je iz dela o vicah (Purgatorio), nekako pomeni: „*Pojdi zdaj gor, ki si pogumen!*“ Tako je! Kot je za težavni vzpon na strmi Montaž

potreben pogum, je za vsako pot navzgor potreben pogum. Ko nas svet vleče v brezno, je potreben pogum, da ubežimo njegovi peklenški sili.

Družbe seveda ne bomo spremenili, vsaj ne jutri, župnije tudi ne. Velike stvari se zgodijo počasi, dostikrat povsem neopazno. Vse se začne praviloma z majhnimi koraki. Tako tudi mi lahko najprej spremenimo bližnjega, vplivamo na družinskega člana, prijatelja, znanca. Vplivamo že s svojimi dejanji, z držo, s pogumom, s prijaznimi besedami. S spoštljivostjo, a hkrati odločnostjo. In trdno odločenostjo, da delamo prav. Četudi svet misli drugače. Sami, prav mi! Tudi na Montaž lahko pridemo le z lastnimi nogami. Noben nas tja gor ne prinese. Mnogim se zdi početje celo nesmiselno.

Pot navzgor pa je vendarle vedno odprta – za pogumne. Zatorej: „*Pojdi zdaj gor!*“

Marjan Bradeško

»Zaradi vas je Kristus postal ubog«

Na 33. navadno nedeljo letos že šestič obeležujemo svetovni dan ubogih, ki je vsako leto povod za posebno poslanico svetega očeta. V letošnji poslanici papež Frančišek spomni na okoliščine stisk v svetu, ki se še ni rešil oprijema epidemije, pa ga že vežejo spone vojne. Ta pa ni le regionalna kot toliko vojn, ki že divjajo po svetu, ampak so vanj posegle velesile in planet se spet giblje po poti spopada svetovnih razsežnosti.

Sveti oče je izpostavil izraze usmiljenja in sočutja do bližnjih, katerim so gostoljubje in oporo ponudili številni ljudje, ne le v materialnem smislu, ampak kot soljudje

v iskreni ljubezni. Vendar prehajanje ene krize v drugo in splošno slabšanje življenjskih okoliščin vpliva tudi na tiste, ki pomagajo. Sami lahko opazimo, kako se novice osredotočajo na nove stiske, medtem ko stare še trajajo. Ne gre za to, da bi ljudem ne bilo več mar, pač pa zagon jenja in nove skrbi zastrejo obzorje, ne le drugod, temveč tudi v naših gospodinjstvih. Kljub temu nas sveti oče opogumlja s spominom na apostola Pavla in njegovih prošenj Korinčanom, naj spet obudijo zbiranje darov za najbolj potrebne »*da bo dobri volji, ki ste jo pokazali z odločitvijo, sledilo tudi dejanje iz tega, kar imate*« (2 Kor 8,11). V tem prostoru vztrajne pozornosti do sočloveka se oblikuje vez v skupnosti, ki ji danes rečemo solidarnost (prav je, da se spomnimo še njene oplemenitene različice karitativnosti). Po tej poti si namreč pozornost do sočloveka, svojega bližnjega postavimo v vsakdan kot način bivanja v skupnosti. Ne kot filmski superjunaki, ki vsak dan dvakrat rešijo ves planet, ampak kot običajni ljudje, ki v skladu s svojimi zmožnostmi, pa vendar z neomajno skrbjo do najšibkejših med nami spoštujejo Jezusovo zapoved.

Zakaj naj bi toliko svojih virov namenjali v neomajno pozornost do soljudi? Najprej vsekakor zato, ker je to Božja zapoved, istočasno pa zaradi tega, ker se ob tem učimo dvojega. Najprej se vedno sproti učimo, da s pomočjo najšibkejšim med nami naša celotna družba raste po kakovosti življenja. Ne le po gmotnem imetju in obilju, temveč tudi po duševni in duhovni plati. V dobri družbi je več veselja in volje do življenja. Drugi nauk pa je spoznavanje zgleđa našega Odrešenika, ki je sam postal ubog, da smo mi deležni neizmerne bogastva večnega življenja.

Ali to pomeni, da si tudi mi prizadevajmo postati ubogi? Je to tisto, k čemer nas nagovarja druga prošnja svetlega dela rožnega venca, ki ga molimo ob četrtkih: »ki nam daj srečo uboštva«? Odgovor je lahko le pritrdilen. Ob tem pa kristjani takoj moramo razčistiti, da nihče od nas ne zahteva, da postanemo revni. Med uboštvom in revščino je velika razlika. Medtem ko revščino lahko razumemo kot pomanjkanje in stisko ter boj za golo preživetje, lahko uboštvo sprejmemo kot svobodo od spon materialnega. Seveda smemo imeti gmotno dobro podprto življenje, vse dokler svojega življenja ne podredimo gmotnemu imetju. Dokler znamo denarju, lastnini, lepim izkušnjam in spoznavanju življenja pustiti njihovo resnično vrednost, ne pa si lastnino postaviti tako blizu pred oči, da nas zaslepi in več ne zmoremo ugledati okoliščin drugih. Bogataš ne more v nebesa, kar ne pomeni, da so nebesa samo za reveže, ampak da Gospoda lahko večno hvalimo le kot ubogi, saj vse, kar res imamo, prihaja od Njega in po Njem.

Sveti oče nam v poslanici stopi naproti in nam pomaga z ubeseditvijo, da je uboštvo po Kristusu tisto, ki osvobaja in nam prinaša mir. Ta mir nastopi v naših srcih, ko spoznamo bistveno, ko razumemo smisel ter vse ostalo postane le orodje ali pa celo zgolj nepotrebni balast. Revščina pa je tisti brezup in tista neizprosna, »ki ubija, je beda, hči krivice, izkoriščanja, nasilja in nepravilne razdelitve sredstev«. Ob svetovnem dnevu ubogih, ob tednu Karitas pomislimo na naraščajoči val revščine, ki se zgrinja na naše soljudi. Pomislimo na to, da revščina utaplja človeško dostojanstvo, tudi človečnost samo, da lahko preživetje ima več moči za plavanje. Pomislimo na to, da z nekaj

deljenja in solidarnosti lahko zgradimo in ohranjamo jez pred revščino ter ostajamo Božje ljudstvo.

Roman Vučajnk, vitez malteškega reda

Izberi vihar

Stična mladih 2022

Na tradicionalno tretjo soboto v septembru se je Stična mladih po covidnem premoru zopet vrnila na samostanski vrt v Stični. Letošnje 41. srečanje je potekalo pod geslom Izberi vihar. *“Razmere so nas zavile v vato in ustvarili smo si lasten položaj udobja, ki nam ne pomaga rasti. Zato želimo mlade spodbuditi, da stopijo iz cone udobja in izberejo vihar, rast, življenje,”* so zapisali snovalci festivala. Kljub slabemu vremenu je bil obisk izvrsten.

Sveto mašo je daroval koprski škof Jurij Bizjak, ki je v pridigi mlade spomnil, da se plavati in jadrati ne moreš naučiti na kopnem; če se hočeš naučiti plavati, moraš skočiti v morje, če se hočeš naučiti jadrati, moraš odriniti na globoko. Čez dan se je zvrstilo mnogo zanimivih dejavnosti z gosti, zvečer pa je sledil koncert s Stična bendom. Med množico zbranih so bili tudi mladi iz naše župnije. Tu je nekaj njihovih vtisov:

Če moram izbrati eno stvar, ki mi je najbolj všeč na Stični mladih, *bi bilo definitivno to, da se na kupu zbere tako veliko mladih in skupaj poje slavilne pesmi.* (Manca Koprivec)

Zelo mi je bila všeč delavnica pri dramskem igralcu Gregorju Čušinu pa seveda splošno vzdušje na Stični mladih. (Tajda Stanovnik)

Na Stični mladih mi je bil zelo všeč športni turnir, na katerem smo se s prijatelji imeli

zelo lepo pa še nove zabavne ljudi sem spoznala. (Sara Koželjnik)

Lepo je bilo spet videti toliko znanih obrazov, s katerimi se že več kot leto nismo srečali. (Ana Koprivec)

Romanje na Brezje v spomin na Marka in Primoža

Sobota, 24. september 2022. Vreme je vzdržalo, kot bi vedelo, da sta romanje in maša darovana za Marka in Primoža pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Prišli so romarji s kolesi, peš, z motorji in avtomobili. *„Hvala vam, dragi romarji.“* Hvala vam za vsak korak, za vsako dobro misel, dobro besedo, pesem, molitev, dobro dejanje, za vse, kar ste dobrega storili z mislijo na fanta, ki sta odšla od nas v cvetu svoje mladosti. Za vse dobro naj vam Bog povrne.

„Povezani smo v žalosti in veselju,“ to so besede župnika Bogdana. Žalost zaradi tragične smrti, ki je zaznamovala naši družini in veselju ob uspehih Urše Bogataj. Vse to je del življenja. Veselje, uspeh, razočaranje, žalovanje, rojstvo, smrt ... *„Marko nam vsem sedaj pomaga,“* mi je rekel župnik Bogdan. Hvala za te besede. Marko je vedno vsem pomagal, brez besed, z veliko dobrote v sebi, z mirnim nasmeškom na obrazu. Srečen je bil, ko je koga razveselil. Bil je skromen, dobrosrčen in pridnih, delovnih rok. Marko, zelo te pogrešamo. Nekje sem prebrala zapis, ki je še kako resničen. *„Ko umre otrok, umre del starša. Od takrat živijo starši v stanju delnega življenja. Srce je za vedno zlomljeno.“* Šele sedaj začenjamo spoznavati vsa dejstva

resničnosti izgube in nadaljnega življenja. Tisti, ki staršem ob izgubi otroka rečejo, da morajo naprej, ne razumejo, kaj se staršu fizično in čustveno zgodi, ko otrok umre. Počasi se naučiš živeti v bolečini izgube, ampak vedno in za vedno nam manjka del srca in duše in ni ničesar, popolnoma ničesar, kar bi se lahko primerjalo s takšno bolečino. V nas ostajajo solze, ki nikdar ne usahnejo, le iz oči se preselijo v dušo. To je sedaj naša resničnost naš vsakdan. To je pot, po kateri hodimo in si je nismo sami izbrali. Grenka izguba nas je pahnila na to potovanje. Ostanemo le spomini na srečne dneve, na vse, kar smo skupaj doživeli. Le kam je odšla vsa ta sreča? Nikoli več se ne vrne. Žalovanje je cena, ki jo plačaš za ljubezen. Ljubezen pa je večna. Spomin na Marka in Primoža bo večno živel v naših srcih.

Markova mama Kristina

Nekaj utrinkov iz mojega otroštva v Suhem Dolu

Rada sem imela konje.

Zdaj, ko se leta prevešajo v jesen, se misli vedno bolj vračajo v otroštvo. To so bila srečna otroška leta na veliki kmetiji, kjer je bilo ves čas delo, ki pa smo ga otroci velikokrat znali vzeti kot igro.

Bilo nas je polna hiša. Poleg staršev še nas šest otrok, ata, mama, teta, pestrna in v začetku še fant, ki je bil vojna sirota brez staršev. Ata je imel pravično, a strogo vzgojo, tako da je moral biti pri hiši red. Vera pa je bila na prvem mestu. K maši smo hodili v Šentjošt in v Lučine. V šolo in k verouku pa v Lučine, ker je bila tam takrat osemletka. Tudi pot, čeprav dolga, je bila bolj položna kot v Šentjošt.

Spomnim se, da nas je včasih strašil možki na enem velikem ovinku in smo tekli kar čez gmajno, ker nas je bilo tako strah. Zato smo zmeraj hodili po dva ali več skupaj. Ko smo malo zrastle in smo bili stari kakih pet let, smo že za kosci razmetavali *rodovke* (redi, redovnice), pri osmih letih pa smo že kosili. Pri nas je bilo veliko bregov, katere se je kosilo ročno, po dolinah pa je ata pokosil s kosilnico. Vse seno in otavo smo sušili, otavo in deteljo pa še devali v kozolec v štante. Ko smo zadnji voz sena, rekli smo mu *baba*, peljali domov, smo otroci sedeli na vozu in vriskali. Potem je bil *likof*, boljša pojedina na koncu košnje. Nato je prišla žetev. Želi smo pšenico, ječmen, oves in ajdo. V začetku pa tudi rž in lan. Še danes vidim kdaj v sanjah žanjice, ki so prišle v *tabrh*, in mamo, ki je za malico prinesla poln jerbasa ocvrtih flancatov in zraven črno žitno kavo, ki smo ji rekli *zorc*. Midva z bratom pa sva nosila vodo iz studenca globoko v gozdu. Pozneje sva s sestro delali pasove žanjicam za povezovanje snopov. To je bilo tiste dni heca in smeha, ker so bile žanjice zelo duhovite. Kočarsko mamo, sosedovo Majdo in planinsko mežnarico Marjanco sem si najbolj zapomnila. Ob mlatenju žita smo tlačili slamo na kupu. Tega dela nisem marala. Bili smo črni od prahu in še pikalo je.

Rada pa sem imela konje. Čeprav smo z atom in teto veliko furali les iz gozda, me nikoli noben konj ni brenil ali pohodil. Bil je veliko živine, med njimi tudi zelo hudi biki, katerih smo se zelo bali. Oddajali smo mleko, zato je moral biti hlev čist. Otroci smo kidali gnoj in ga vozili s šajtrgo ven na kup. Obenem pa se tudi malo obmetavali z njim, to je bila za nas igra. Zjutraj in zvečer je moral biti hlev pometen z brezovo metlo. Tudi kasneje,

ko smo šli starejši trije v šolo v Polhov Gradec, smo morali iti zjutraj v hlev. Ampak nikoli ni nihče rekel, da smrdim po gnoju, to je bil takrat naravni parfumi. Hrane je bilo pri nas zmeraj dovolj, mama je dobro kuhala, ata pa nas je znal motivirati pri delu. Če smo bili pridni, nam je kupil kokto, ljubljansko salamo in tudi lubenica se je znašla na mizi. Kakšno veselje je bilo ob pustu, ko je mama spekla biskvit, ki smo mu rekli »tarmen«. Po dobri večerji nam je ata rekel, pojdite ven v sneg, sankajte se in drsajte ter vpijete na vse grlo, kolikor vas je volja. Slišalo se nas je do Planine in vseh sosedov.

Vsako leto smo šli na Božjo pot. Na Brezje, Sveto Goro ali na Trsat. Peljal nas je sorodnik iz Žažarja, ker je že imel avto, ki smo mu otroci rekli škatlja. Spomnim se, da sta naju s sestro ata in mama peljala do Drenovega Griča na kolesu, kjer sta pri znancih pustila kolesa in smo šli na vlak do Reke. Potem je ata iskal sobo do pozne noči in drugi dan smo šli peš na Trsat.

Na obiske k stricu in teti smo šli z zapravlživčkom, ki smo mu rekli »fedrovc«. Prejšnji dan smo morali otroci očistiti in zglancati komate za konje, da so se svetili. Mama in teta sta pa konjske repe sfrizirali v fige. To je bil praznik, saj je stric pekel zelo dobro potico in nas je imel zelo rad.

Teta je kmalu kupila moped in je šla z njim in košem na hrbtu v Ljubljano po rože za birmo v Šentjoštu. Po povratku domov se je pri Cpinovi žagi v Mali vodi zaletela v avto. Bila je kar precej poškodovana. Od takrat ni več sedla nanj. Dobil ga je ata in pozneje smo se tudi mi otroci učili voziti na njem. Z njim me je ata vozil k zobozdravniku v Ljubljano, ki je bil njegov znanec. Bila sem čisto ledena, tako me je zeblo, ko sva prišla na cilj. Za tiste čase so res skrbeli, da smo imeli zdrave zobe,

čeprav jih nismo umivali. Smo pa namesto ščetke jedli jabolka, zvečer smo jih imeli pod *povštrom*. Najboljši so bili *gambovci*. Bili so trdi in lepo so dišali.

*Vida Janša, september 2022.
Nadaljevanje prihodnjič.*

Beseda starejšim, bolnim, invalidom, in ne samo njim

Pozdravljeni v mesecu novembru, ki se je včasih imenoval *listopad*! Res je povečini listje že odpadlo, kar pa ga je še ostalo, se je pozlatilo. Tu predvsem mislim na macesne v visokogorju. A tudi ti ne bodo dolgo zadržali svoje čudovite barve, ker jih bo pobelil sneg.

Podobno, kot se menjajo letni časi, se spreminjamo tudi mi. Mi starejši, invalidi in tisti, ki ste, kakor pravite, bolj „vremenski“, to dobro razumete, saj gre za del vas oz. nas. Največja umetnost je, da sprejemamo posamezne situacije, tudi kar se tiče vremena, pa seveda visokih let in toliko drugih stvari.

Ena največjih in najtežjih situacij pa je, če kdo od naših dragih *umre*. Namenoma sem uporabil to besedo: *umre*. Pogosto se namreč sliši, da je nekdo odšel od nas. Potem pa se zgodi, da otroci sprašujejo, kdaj se bo pa vrnila njihova ljubeča babica. Vrnem se nazaj! Prepričan sem, da je prav v letošnjem letu umrl kdo od vaših dragih. Izrekam vam iskreno sočutje in sožalje. Ob prazniku vseh svetih nas je duhovnik povabil: „*Da verujemo, da se s smrtjo njihovo življenje ni končalo, ampak spremenilo. Zato jim bomo namenili naše molitve ter zanje Boga prosili usmiljenja in pomoči ...*“

Spet naj bom čisto oseben. Na praznik nadangelov Mihaela, Gabrijela in Rafaela je v našem samostanu redovnic na Dobrovi

umrla 93-letna s. Mihaela. Zaradi covida je pri pogrebu sodelovalo le majhno število sester in drugih. Tudi sam nisem

Nedeljski evangeliji v novembru

1. november – Vsi sveti

(Mt 5,1–12)

Začel jih je učiti: »Blagor ubogim v duhu, kajti njih je nebeško kraljestvo. Blagor krotkim, kajti ti bodo deželo posedli. Blagor žalostnim, kajti ti bodo potolaženi. Blagor lačnim in žejnim pravice, kajti ti bodo nasičeni. Blagor usmiljenim, kajti ti bodo usmiljenje dosegli. Blagor čistim v srcu, kajti ti bodo Boga gledali. Blagor miroljubnim, kajti ti bodo Božji otroci. Blagor tistim, ki so zaradi pravice preganjani, kajti njih je nebeško kraljestvo. Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti veliko je vaše plačilo v nebesih.«

6. november – zahvalna nedelja

(Lk 20,27–38)

Jezus jim je rekel: »Sinovi tega veka se ženijo in možijo, tisti pa, ki so vredni, da dosežejo oni vek in vstajenje od mrtvih, se ne bodo ne ženili ne možile. Tudi umreti ne bodo več mogli; saj so enaki angelom in so Božji sinovi, ker so sinovi vstajenja. Da pa mrtvi vstajajo, je pokazal tudi Mojzes v pripovedi o gorečem grmu, ko je imenoval Gospoda »Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov, Bog pa ni Bog mrtvih, ampak živih, kajti njemu vsi živijo.«

13. november – 33. nedelja med letom

(Lk 21,5–19)

Tedaj jim je govoril: »Vzdignil se bo narod proti narodu in kraljestvo proti kraljestvu. Veliki potresi bodo na mnogih krajih, kužne bolezni in lakota, grozote in

velika znamenja z neba. Toda preden se bo to zgodilo, bodo nad vas dvigali roke, preganjali vas bodo, izročali v shodnice in ječe in zaradi mojega imena vas bodo vlačili pred kralje in oblastnike. To se bo dogajalo, da boste pričevali zame. Vzemite si to k srcu, da ne boste vnaprej premišljevali, kako bi se zagovarjali. Jaz vam bom namreč dal zgovornost in modrost, ki ji vsi vaši nasprotniki ne bodo mogli kljubovati ali ugovarjati. Izdajali vas bodo celo starši in bratje, sorodniki in prijatelji, in nekatere izmed vas bodo ubili. Vsi vas bodo sovražili zaradi mojega imena, a še las z glave se vam ne bo izgubil. S svojo stanovitnostjo si boste pridobili svoje življenje.«

20. november – Kristus Kralj vesoljstva

(Lk 23,35–43)

Tisti čas so se voditelji ljudstva norčevali iz Jezusa in govorili: »Druge je rešil, naj reši sebe, če je on Božji Mesija in Izvoljenec.« Posmehovali so se mu tudi vojaki; pristopali so in mu ponujali kisa. Govorili so: »Če si judovski kralj, reši samega sebe.« Nad njim je bil tudi napis: Ta je judovski kralj.«

27. november – 1. adventna nedelja

(Lk 18,9–14)

»Bodite torej budni, ker ne veste, katerega dne pride vaš Gospod! Vedite pa: ko bi hišni gospodar vedel, ob kateri straži pride tat, bi ostal buden in ne bi pustil vlomiti v svojo hišo. Zato bodite tudi vi pripravljeni, kajti ob uri, ko ne pričakujete, bo prišel Sin človekov.«

bil na pogrebu, tudi zaradi covida. Ja, tudi duhovnik ni izvzet od pandemij. Tako sem prve oktobrske dni maševal kar v svoji „hišici“, bi rekel, v svoji čumnati. Ob uri pogreba sem odprl okno, postavil nanj zvočnik in nekatere sestre, ki niso smele v cerkev, so tako lahko prisostvovala maši. Ta sestavek končujem z mislijo, zapisano na začetku: *Sprejemati je treba vsak dan in situacije, ki jih prinaša življenje.* Da bi to zmogli tudi v starosti, invalidnosti in ob drugih težavah vas vse blagoslovljam in pozdravljam.

Vaš bolnišniški duhovnik Miro Šlibar

Družinski veroučni kotichek

“Svetnikom se priporočamo, da bi pri Bogu prosili za nas. Ali kako slaboumno, krivoverno veliko kristjanov ravna! Mariji in svetnikom se vsak dan priporočajo, Boga Odrešenika in Zveličarja Jezusa Kristusa pa pozabijo. Ali ne vedo, da je on prvi in da svetniki ne morejo pomagati, če Bog ne da?” *Anton Martin Slomšek*

Kaj vse nam prinaša mesec november?

Takoj prvega, praznik vseh svetih, ti so nam zgled, saj so bili navadni ljudje in če so oni lahko dosegli svetništvo, zakaj ga ne bi še mi? Potruditi se moramo, oni nam pa lahko pomagajo.

Drugi november, dan vseh vernih rajnih. Ta dan se še posebej spomnimo naših domačih rajnih in molimo za duše v vicah, posebno za tiste, za katere nobeden ne moli.

Ne pozabimo, da na te dneve lahko dobimo delni ali popolni odpustek za naše rajne. Več si lahko preberete na: [\[cerkev.si/nauk-cerkve-o-odpustkih\]\(https://cerkev.si/nauk-cerkve-o-odpustkih\)](https://katoliska-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Prva nedelja v novembru je zahvalna nedelja. Ne pozabimo se še posebej zahvaliti za vse dobrote in milosti, ki jih prejemo od Boga. Naslednja nedelja je svetovni dan ubogih, prosimo Boga, da bi znali deliti vse dobrine, da bi bili bolj sočutni do tistih, ki nimajo osnovnih stvari za preživetje.

In že je tukaj konec liturgičnega leta; praznik Jezusa Kristusa Kralja vesoljstva nam sporoča, da se bliža adventni čas in že je tu prva adventna nedelja.

Pripravila Marjana Korošec.

Urnik dogodkov:

- 1. november – praznik vseh svetnikov
- 2. november – spomin vseh vernih rajnih
- 4. november – prvi petek
- 5. november – prva sobota
- 6. november – zahvalna nedelja
- 6. november Črni Vrh – praznik sv. Lenarta in češčenje svetega Rešnjega telesa
- 8. november ob 18^h – srečanje za prvoobhajance in njihove starše
- 10. november ob 18^h – sveta maša in po njej srečanje sodelavcev Župnijske Karitas
- 12. november ob 8.30 – srečanje za ministrante
- 13. november Črni Vrh ob 8.30 – maša in sprejem kandidatov za birmo v neposredno pripravo
- 13. november ob 10^h – maša in sprejem kandidatov za birmo v neposredno pripravo

- 13. november ob 14^h v Setniku – maša na čast sv. Martinu
- 19. november ob 8.30 – misijonsko-karitativna skupina
- 20. november – Kristus kralj vesoljstva
- 20. november ob 19^h – srečanje ŽPS
- 26. november ob 8.30 – srečanje pritrkovaške skupine
- 27. november – prva adventna nedelja in nedelja Karitas

Obvestila in vabila

Romanje v Rim

Med 9. in 12. februarjem 2023 bomo poromali v Rim, kjer si bomo ogledali glavne znamenitosti Rima in Vatikana ter se srečali s papežem Frančiškom, če bo le takrat prisoten v Rimu. Romanje bosta vodila Simon Purger in župnik Bogdan Oražem. Okvirna cena štiridnevnega romanja (polpenzion v Rimu, prevoz, namestitve, vstopnine) bo med 270 in 300 evri. V Rim se odpravimo v četrtek, 9. februarja 2023, ob 5^h zjutraj, nazaj se vračamo v nedeljo, 12. februarja pozno zvečer. Prijave zbirata Simon Purger in župnik Bogdan. Prijavite se do 20. novembra 2022; ob prijavi pa plačate akontacijo 40 evrov za prenočišče.

Praznovanje v Črnem Vrh

Župnija Črni Vrh v nedeljo 6. novembra praznuje trojni praznik. Lenartovo in zahvalno nedeljo ter celodnevno češčenje. Vsi lepo vabljeni k molitvi pred sveto mašo ob 8^h. Sveta maša bo ob 9.30. Po maši pa sledi molitev z mladimi v pesmi in besedi. Zahvalimo se Najsvetejšemu in ga počastimo! Bogu hvala za vse!

Čiščenje župnijske cerkve:

- 5. november – stari del Polhovega Gradca
- 12. november – novi del Polhovega Gradca
- 19. november – Potok
- 26. november – Briše in Praproče
- 3. december – Setnik, Selo in Setnica

Od nas sta odšla:

Marko Peklaj, Babna Gora 33
Helena Rihar, Babna Gora 1

Zakrament svetega zakona sta sklenila:

Anže Janez Bizjak iz župnije Kranj in Lara Kordež iz Polhovega Gradca 125

Priporočamo jih v molitev!

Oddane maše:

- 23 x † Marijanca Šifrer,
- † Božnar Praproče,
- † Končan,
- 2 x na čast sv. Lenartu za zdravje,
- † družina Trontelj in Škoda,
- 2 x † Marko Peklaj,
- 6 x † Helena Rihar.

Mašni nameni v novembru

1	VSI SVETI	7 ^h † pokojni Grampovčnikove
To		8 ³⁰ ČV † Jože Trobec
		10 ^h † Marinka Jankovec – obl.
		14 ^h † za vse rajne župljane
		15 ^h ČV † za vse rajne župljane
		18 ^h Molitev rožnega venca
2	Spomin vseh vernih rajnih	8 ^h † za rajne duhovnike, škofe in papeže
Sr		16 ^h DVOR – opravilo za rajne
3	Viktorin	18 ^h † Helena Rihar, 7. dan
Če	Ptujski	
4	Karel	18 ^h † starši Trnovec
Pe	Boromejski	
	Prvi petek	
5	Zaharija in	8 ^h DVOR
So	Elizabeta	18 ^h † Ivan Dolinar – obletna
	Prva sobota	
6	32. nedelja med letom – zahvalna	7 ^h Za žive in rajne župljane
Ne		8 ³⁰ ČV † starši Plestenjak in Nace
		10 ^h † Rafko Smuk in Marjanca Koprivec – obletna
	STANOVSKA ZA OTROKE	
	Da bi znali biti hvaležni.	
7	Engelbert,	doma ni maše
Po	škof	
8	Bogomir,	18 ^h
To	škof	
9	Posvetitev	8 ^h † Alojzij Kovačič – obletna
Sr	later. bazilike	17 ^h ČV † Jankov ata in Mateja – obletna
10	Leon Veliki,	18 ^h † Nada Zibelnik, Hrstenice
Če	papež	– obletna
11	Martin iz	18 ^h
Pe	Toursa, škof	
12	Jozafat	18 ^h † Stanislav in Marinka Škof
So	Kuncevič	in stari starši
13	33. nedelja med letom	7 ^h Za žive in rajne župljane
Ne		8 ³⁰ ČV † Stanislav Skopec
		† Laznik Leopold – za god
		10 ^h SETNIK Martinova maša
		14 ^h
	STANOVSKA ZA DORAŠČAJOČE	
	Da bi povsod, kjer ljudje trpijo, bilo dovolj tistih, ki bi odgovorili na stisko ljudi in pomagali po svojih močeh.	
14	Lovrenc Irski,	doma ni maše
Po	škof	
15	Albert Veliki,	18 ^h † Marko Peklaj, 30. dan
To	škof	
16	Marjeta	8 ^h
Sr	Škotska	17 ^h ČV † Luka Burjek – obletna

17	Elizabeta	18 ^h † bratje Malovrh, Julijana
Če	Ogrska	Korelc
18	Posvetitev	18 ^h † Helena Rihar, 30. dan
Pe	bazilik sv. Petra in Pavla	
19	Matilda,	18 ^h † Janko in Janez Tominec –
So	redovnica	obletna
20	Kristus Kralj	7 ^h Za žive in rajne župljane
Ne	Vesoljstva	8 ³⁰ ČV † Sovova mami
		10 ^h † Andrej Zibelnik
	STANOVSKA ZA MLADINO	
	Da bi mladi v Cerkvi našli prostor za svojo osebno rast ter odnos z Bogom.	
21	Darovanje	
Po	Device Marije	
22	Cecilija,	18 ^h
To	mučenka	
23	Klemen I.,	8 ^h † Jože in Marija Rihar –
Sr	papež	obletna
		17 ^h ČV † Liparjevi
24	Andrej Dung-	18 ^h † Klemen Škof – za god
Če	Lac, duhovnik	
25	Katarina	18 ^h † Andrej Hribernik – za god
Pe	Aleksandrijska	
26	Leonard	18 ^h
So	Portomavriški	
27	1. adventna nedelja	7 ^h Za žive in rajne župljane
Ne		8 ³⁰ ČV † Stanko in Marija Gerjolj – obletna
		10 ^h † Leopold in Marija Kržišnik
	STANOVSKA ZA STARŠE	
	Da bi v adventni čas vstopili z željo, da svoja srca in naše medsebojne odnose pripravimo na prihod Odrešenika.	
28	Katarina	
Po	Labouré	
29	Filomen,	18 ^h
To	mučenec	
30	Andrej,	8 ^h † Andrej Čamernik – za god
Sr	apostol	ČV † starši Kržič – obletna